

NORSKE RESERVEOFFISERERS FORBUND

NROF avd. Alstahaug

Det kongelige fornyings-, administrasjons- og kirkedepartement
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo.

Sandnessjøen, 22.09.2012

Høringsvar : Merking av navn på Tjøtta sovjetiske krigskirkegård.

Innledning.

Vi takker for tilsendt beskrivelse av aktuelle problemstillinger ved navning av det store antall nye identiteter. Vi er glad for at et sårt tema omsider kan få en oppdatert og bedre presentasjon. Den i sin tid slumsete håndtering navngitt «Operasjon asfalt» og hele 26 år før levningene fra « Rigel » ble gravlagt, er fortsatt i minne hos folket på Helgeland!

NROF avd Alstahaug har vært svært opptatt av krigskirkegårdene på Tjøtta siden 2005 og ser fram til en betydelig og verdig oppdatering.

Minneplater.

Vi er enig i at steinplatene må passe til hovedmonumentet.

Plassering av minneplater.

Høyden av steinmuren er 100cm. Toppen er dekket av et 10-15cm torvdekke.

Vi ser forslaget som en stilig og praktisk løsning. Dersom platene skulle vært høyere og plassert på samme sted ville det blitt en skjemmende plassering. Det antydes at skriften plasseres ca 30 cm over bakken . Det er stort sett det vi ser på gravstøtter på kirkegårdene. Med antydet skriftstørrelse og linjeavstand er det neppe problemer å lese navn i oppreist stilling. Mindre skriftstørrelse og linjeavstand vil redusere lesbarheten.

Alternativ 3 -alfabetisert med fødsels- og dødsår er da normalt i slike navneregister.

Vi har iaktatt mange krigskirkegårder/ minnesteiner og alfabetisering synes å være det normale også om navning er gruppevis presentert.

Om antall navn blir så mange at det blir for få løpemeter for platene som betyr forminsking av navn/årstall bør det vurderes en «vegg-løsning », men da plassert et annet sted på kirkegården .

Vi går ut fra at platene monteres på solid rammeverk i metall.

Vi støtter den foreslåtte størrelse.

Merking av Felt A

Nåværende navning Felt A har tidvis skapt mye forargelse pga praktiske forhold. Vi er enig i at alle som er gravlagt skal navnes på de nye platene. Vi vil også foreslå at de som er gravlagt i felt A gjengis som egen gruppe på de nye platene i tillegg til det foreslåtte gravkart og metallmerker. Det betyr at de som ligger i fellesgraven navnes under Felt B.

Vi er usikker på hva metallmerker betyr -rager de over bakken er det vel fortsatt et vedlikeholdsproblem?

Vi går ut fra at markering med metallmerker er akseptabelt iht «Genevekonvensjonen om krigsgraver». (jfr striden om fjerning av gravplatene 2002 og senere.)

For oss er det også viktig hva «Den russiske ambassade» mener om akkurat dette.

Det er ikke nevnt noe om steinplaten med påmontert metallplate(tekst) i Felt B. Vi går ut fra at denne fortsatt blir liggende. I motsatt fall vil vi protestere mot at den fjernes.

Informasjon

Vi er enig i de foreslåtte tekster ,dog må det tilføyes flg til ny infostøtte på gjennomgang til Rigelkirkegården: *Kirkegården ble vigslet 6.september 1970. (På steinen ved porten er denne opplysningen ikke tatt med!)*

Vi mener dessuten at de 6 mannskaper på D/S Korsnes som ble drept i kampen burde vært nevnt.»Korsnes «var følgeskip til Rigel. De var tvangsbeordret ombord som alle sjøfolk i «Hjemme-flåten» og det er uverdigg at de ikke er nevnt! En enkel tekst kan passe akkurat her. Nå er sjansen til å rette på dette. De 6 er gravlagt på Sandnessjøen kirkegård i felles grav.

Vi kan ikke se prinsipielle grunner til ikke og gjennomføre dette .

Det nevnes tilslutt at «*almenne infotavler om severdigheter etc i kommunen* « ikke er aktuelt. Det er vi enig i.

Men det er kun foreslått og fremsendt en enkel kortfattet tekst om selve hendelsesforløpet den 27.11 1944, som plasseres utenfor og i tilknytting til rasteplassen! Det mener vi fortsatt må kunne la seg gjøre. Besøkende etterspør og er forbauset over hvorfor det ikke er en bedre forklaring om hendelsesforløpet .

Inngang til Rigelkirkegården

Når Rigelkirkegården først er nevnt i høringsbrevet ,så tar vi med vårt sterke anliggende om hovedinngangen.

Hovedporten til den andre har et meget fint og stilig portanlegg i metall. Derimot er hovedinngangen til Rigelkirkegården- i denne sammenheng -en enkel treport! Bortsett fra at den er brunmalt er modellen oftest å finne i bøndenes gjerder til utmarkene!

Kirkegårdene ligger side om side og danner en felles fasade mot parkerings- og rasteplassen. Både hagearkitekter og andre må undres over en slik mangel på helhetlig estetisk oppfatning.

Når Krigsgravtjenesten åpenbart skal bruke så betydelig beløp på den foreslåtte oppdatering, så fremstår det direkte smålig ikke å ha likeverdigg portanlegg på to gravplasser som er plassert side om side! (vedlagt foto- montasje av ny port)

Beplantninger

Vi foreslår en enkel «u-formet»lav hekk /eller annen enkel synlig«innramming»rundt infoplaten i bakken/ Felt B. Det hverken skjemmer eller tar utsikt i noen retning. Dette markerer bedre hvor det store antall levninger ligger samlet. Som nå «sikter» besøkende seg rett mot monumentet uten å få med seg selve markeringen av felt B. Rett og slett fordi platen synes veldig dårlig. (vedlagt foto av infoplate feltB)

Avslutning

Vi håper våre merknader kan aksepteres.

Vi tillater oss å minne om russernes slavearbeid 1941-45 i Norge er verdisatt til milliardbeløp.

Fortsatt er f.eks lange strekninger av såvel vei og jernbane på traseer gjennomført av krigsfangene.

Økonomiske betraktninger i dette prosjektet bør også sees i denne sammenheng.

Med hilsen

Inge Bildøy/NROF/avd Alstahaug

Uraveien 29

Vedlegg.